Birey Merkezli Perioperatif Hem?irelik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Birey Merkezli Perioperatif Hem?irelik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17980

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Birey Merkezli Perioperatif Hem?irelik Ölçe?i (PCPON), perioperatif ortamda görev yapan hem?irelerin birey merkezli bak?m performans düzeylerini de?erlendirmek amac?yla **Türkçe'ye uyarlanm??** bir ölçektir. Ölçek, toplam 20 maddeden ve be? farkl? alt boyuttan olu?maktad?r. Bu alt boyutlar, hem?irelerin merhametli etkile?im, sayg?, rahatl?k sa?lama, bilgi payla??m? ve hem?irelik uzmanl??? gibi kritik bak?m alanlar?ndaki yeterliliklerini ölçmeyi hedefler. Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme sistemiyle puanlanmaktad?r. Al?nabilecek en dü?ük puan 20, en yüksek puan ise 100'dür; yüksek puanlar, yüksek düzeyde **birey merkezli perioperatif hem?irelik** performans? sergilendi?ini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Perioperatif hem?irelik, birey merkezli bak?m, ölçek uyarlama, psikometri, geçerlilik, güvenirlik, ameliyathane hem?iresi.

Yazarlar

Nadide Y?lmaz Esenbo?a

Amaç

Bu çal??man?n temel amac?, birey merkezli bak?m felsefesinin perioperatif alandaki yans?mas?n? ölçmek üzere geli?tirilmi? olan Birey Merkezli Perioperatif Hem?irelik Ölçe?i'nin (PCPON) Türk kültürüne ve diline uyarlama, **geçerlilik** ve **güvenirlik** çal??malar?n? gerçekle?tirmektir. Bu uyarlama ile Türkiye'deki sa?l?k kurumlar?nda çal??an **ameliyathane hem?ireleri**nin, hastaya odakl? ve bütüncül bak?m yakla??mlar?n? ne ölçüde uygulad?klar?n?n saptanmas? hedeflenmi?tir.

Uyarlanan ölçek, **perioperatif hem?irelik** uygulamalar?n?n kalitesini de?erlendirmede ve hem?irelik e?itimi programlar?nda birey merkezli yakla??mlar?n geli?tirilmesi gereken alanlar? belirlemede önemli bir araç sa?lamaktad?r.

Yap?

Ölçek, hem?irelerin cerrahi öncesi, s?ras? ve sonras? süreçlerde hastalarla kurduklar? etkile?im kalitesini ve profesyonel yeterliliklerini kapsayan çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Birey merkezli perioperatif hem?irelik performans?, be? temel alt boyut alt?nda toplanm??t?r:

Merhametli Etkile?im: Hastan?n duygusal ihtiyaçlar?na yönelik ?efkatli yakla??m? ve ileti?imi

ARABPSYCHOLOGY.COM

içerir.
Sayg?: Hastan?n özerkli?ine, de?erlerine ve tercihlerine verilen önemi yans?t?r.
Rahatl?k Sa?lama: Hastan?n fiziksel ve psikolojik konforunu sa?lama çabalar?n? de?erlendirir.
Bilgi Payla??m?: Hastaya süreç hakk?nda aç?k, anla??l?r ve zaman?nda bilgi verme yetene?ini ölçer.
Hem?irelik Uzmanl???: Klinik bilgi ve becerilerin bireye özel ihtiyaçlara uygun ?ekilde uygulanmas?n? ifade eder.

Geçerlik

Ölçe?in yap?sal ve içeriksel geçerlili?i kapsaml? analizlerle incelenmi?tir. ?çerik geçerlili?inde, ölçe?in **Kapsam Geçerlilik ?ndeksi** (KGI) skoru 0.97 olarak hesaplanm??t?r. Ayr?ca, ölçekte yer alan her bir maddenin **Kapsam Geçerlilik Oran?** (KGO) skoru 0.85 ile 1.00 aras?nda de?er alarak yüksek düzeyde içerik geçerlili?ine i?aret etmi?tir.

Yüzey geçerlili?i kapsam?nda, 30 ameliyathane hem?iresi üzerinde bir pilot uygulama gerçekle?tirilmi?tir. Yap? geçerlili?ini incelemek amac?yla uygulanan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) sonuçlar?, model uyumunun incelenmesinde kullan?lan çe?itli istatistiksel indekslerle de?erlendirilmi?tir. Bu indeksler, ölçe?in orijinal be? faktörlü yap?s?n?n Türkçe formda da korundu?unu göstermi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l??? ve kararl?l??? farkl? güvenirlik katsay?lar? ile desteklenmi?tir. Madde analizi sonuçlar?na göre, madde toplam puan **korelasyon** de?erleri 0.31 ile 0.76 aras?nda s?ralanm??t?r. Ayr?ca, %27'lik alt-üst grup puan ortalamalar? aras?ndaki farklar?n istatistiksel olarak anlaml? oldu?u tespit edilmi?tir, bu da maddelerin ay?rt edicili?inin yeterli oldu?unu göstermektedir.

?ç tutarl?l?k analizlerinde, Cronbach Alpha katsay?s? 0.86, Spearman Brown katsay?s? 0.92 ve Omega katsay?s? 0.88 olarak bulunmu?tur. Bu de?erler, Birey Merkezli Perioperatif Hem?irelik Ölçe?i'nin yüksek düzeyde **güvenirlik** ta??d???n? kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap? geçerlili?ini test etmek amac?yla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. Verilerin faktör analizine uygunlu?unu gösteren Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) de?eri 0.85 olarak saptanm??t?r. Bartlett's Küresellik Testi sonucu ise χ^2=2062.99 ve p<0.00 olarak hesaplanm??t?r, bu da verilerin faktörle?tirilebilir oldu?unu göstermektedir.

DFA sonucunda elde edilen model uyum indeksleri a?a??daki gibidir:

ARABPSYCHOLOGY.COM

χ^2 (CMIN/DF) oran? 2.12 ile **mükemmel uyum** kriterini kar??lam??t?r. GFI=0.88, AGFI=0.84, CFI=0.91, RMSEA= 0.07, RMR=0.06, NFI=0.84, TLI=0.89 ve IFI=0.91 de?erleri ise modelin **kabul edilebilir uyum** s?n?rlar? içinde oldu?unu ortaya koymu?tur.

Bu sonuçlar, ölçe?in 20 madde ve 5 alt boyuttan olu?an orijinal yap?s?n?n Türkçe versiyonunda da geçerli oldu?unu do?rulamaktad?r.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: 20 madde, 5 alt boyutlu, 5'li Likert tipi ölçek.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Sa?l?k Çal??anlar? (Hem?ireler)

Ya? Grubu: Yeti?kin (Çal??an Nüfus)

Popülasyon Detaylar?: Ameliyathane hem?ireleri üzerinde pilot uygulama yap?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçe?i olup, birey merkezli bak?m performans?n?n s?kl?k derecesini ölçer. Puan aral??? 20 ile 100'dür.

Anahtar Kelimeler

Birey merkezli perioperatif hem?irelik, PCPON, güvenirlik katsay?s?, geçerlilik, faktör analizi, hem?irelik uzmanl???, hasta bak?m?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Veri sa?lanmam??t?r.

Kurum E-posta Adresleri: Veri sa?lanmam??t?r.

Yaz??ma Adresi: Veri sa?lanmam??t?r.

Sorumlu Yazar ?leti?im: nadideyilmazz@gmail.com

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? 2022 y?l?nda tamamlanm??t?r. Ölçek, Nadide Y?lmaz Esenbo?a'n?n Maltepe Üniversitesi'nde haz?rlad??? yüksek lisans tezinin bir parças?d?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kullan?m ve izinler için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Y?lmaz Esenbo?a, N. (2022). *Birey Merkezli Perioperatif Hem?irelik Ölçe?i (PCPON): Türkçe'ye uyarlama, geçerlilik ve güvenirlik çal??mas?.* (Yay?mlanmam?? yüksek lisans tezi). Maltepe Üniversitesi, Lisansüstü E?itim Enstitüsü, ?stanbul.

Tezin orijinal linki: tez.yok.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: birey-merkezli-perioperatif-hemsirelik-olcegi-toad.pdf

Birey Merkezli Perioperatif Hem?irelik Ölçe?i Maddeleri

Ölçek Derecelendirmesi: 5'li Likert (1=hiçbir zaman, 2=nadiren, 3=ara s?ra, 4=s?kl?kla, 5=her zaman)

Ölçek 20 madde ve 5 alt boyuttan olu?maktad?r:

Merhametli Etkile?im: 1, 2, 3, 4, 5 ve 6. madde.
Sayg?: 7, 8, 9, 10 ve 11. madde.
Rahatl?k Sa?lama: 12, 13 ve 14. madde.
Bilgi Payla??m?: 15, 16 ve 17. madde.
Hem?irelik Uzmanl???: 18, 19 ve 20. madde.

ARABPSYCHOLOGY.COM